

שמואל א', פרק י"ט, פסוק י"א. הכתוב מציין כאן שמיכל הוא "אישתו" של דוד, ולא ביתו של שאול. זה נועד כדי לשים על כך דגש – שהיא אישתו של דוד, תומכת בו, ולכאורה שוכחת שאביה הוא אויבו של דוד – שאול.

בפסוק י"ב כתוב "ותרד מיכל את דוד", כאן הכתוב מנסה לשים עוד דגש על כך שמיכל מובילה את התהליך – היא מורידה את דוד מהחלון כאשר היא זו שמורידה אותו ממש. זה שוב להראות לנו שהיא מובילה את דוד בתהליך. התמונה הזו, של גבר שיורד על חבל מהחלון, מזכיר מאוד את התמונה ביהושע פרק ב', עם רחב והמרגלים. בשני הסיפורים, מדובר בגבר/ים שיורדים על חבל מהחלון בהובלה של אישה. בנוסף, שני הנשים מתחמנות את המלך – הן לא מתעמתות איתו!

התמונה הזו היא תמונה מאוד יפה של נשים, אסרטיביות חזקות, שלא יכולות לצאת נגד המערכת – אבל בתוך המערכת הן מחליטות, משנות. בשתי המקרים האלה הן מכריעות לפעול אחרת, רחב היא כנענית. וזה רק טבעי שהיא תתמוך במלך יריחו, אבל היא בוחרת לתמוך במרגלים כדי להגן על המשפחה שלה. אצל מיכל זה רק ברור שהיא תתמוך באביה, אבל גם כאן היא בוחרת לתמוך בדוד כדי להגן על משפחתה. דוד הוא כל כך פסיבי כי כנראה הוא בהלם, נביט בפעלים הבאים ונראה זאת יותר בבירור.

דוד בורח, והמצלמה חוזרת אל מיכל. היא ממלאת את המיטה בתרפים – וביררנו בשיעור קודם מה המשמעות של תרפים. דופקים בדלת ומיכל עונה להם שדוד חולה, כדי להרוויח זמן כנראה כדי שדוד יוכל לברוח. השליחים מאמינים למיכל, וחוזרים לשאול. שאול שולח אותם שוב כי לא אכפת לו שדוד חולה, הוא בכל מקרה הולך למות. השליחים חוזרים ורואים שדוד לא במיטה, ושאל מיד פונה למיכל ושואל: "למה רימיתני?" (הכתוב מדלג על כל התקרית שבין הגילוי שדוד לא במיטה להבאת מיכל לארמון, כי כנראה שמדובר בסיפור שולי) מיכל מגיבה לשאול בתגובה של תירוץ מסוים, להבדיל מיונתן שממש מתעמת עם אביו. שאול לא עונה לה, כנראה כדי ליצור תמונה של חוסר השלמה, של כך ששאול לא מקבל לחלוטין את מה שמיכל מוכרת לו.

הדימוי הזה, רק מעצים את הדימוי בין דוד לשאול ובין יעקב ללבן.

נפתח את ספר בראשית פרק ל"א, ונשווה:

בשתי הסיפורים יש לנו יחסי חתן – חותן = יחסי מתח ביניהם.

בשתי הסיפורים יש לנו את הכלה (האחות הקטנה) שתומכת בבעלה ולא באביה.

גם יש אלמנט של החבאה / הסתרה של תרפים.

החתן בורח מהחותן. וגם, התירוץ להתחמקות מאביה היא קושי פיזי – פעם אחת מדובר בדרך נשים, ואחרת בחולה.

נביט בפסוק כ"ד: אלוהים אומר ללבן בלילה, אל תדבר עם יעקב מטוב ועד רע. כנראה שלבן רצה לעשות ליעקב טוב או רע, ולכן אלוהים מזהיר אותו. בפסוק כ"ט ניתן לראות שלבן אומר שיש לו את הכוח להרע להם, אבל בגלל שאלוהים התערב ואמר לו לא לעשות אז הוא לא עושה. ניתן ללמוד מכל עניין ההקבלות, שמיכל היא כרחל אימנו. במגילת רות ניתן לראות שלהיות כרחל זו ברכה. (רות, פרק ד', פסוק י"א)

כאן מיכל מגנה על בעלה הרבה יותר מאשר רחל, היא נתפסת כדמות הרבה יותר פעלתנית מרחל במקבילה הזו. והצלע השלישית היוצאת כאן, היא דוד הוא כיעקב. כמו שיעקב עבר את לבן וחזר לטיבו, כך דוד יעבור את שאול ויהיה בסדר. ההקבלה הזו מציגה לנו שוב שמדובר שמצב שיש בו טובים ורעים ברורים. מכאן עוברים לסיפור ההצלה – חזרה לשמואל א', פרק י"ט, פסוקים י"ח – כ"ד.

דוד בורח מביתו, והולך לשמואל. כנראה שדוד נמצא במצב של חוסר אונים כבד מאוד, מהארמון לבית, מהבית לשמואל, מחפש עזרה. כשהוא מגיע לשמואל, הכתוב לא מציין לנו שהוא יצא מגידרו כשדוד מגיע לשם.

דוד ושמואל הולכים לניות כדי להתחבא משאול, ושאל שולח אחריהם עוד ועוד שליחים. הראשונים מגיעים למתנבאים – מסיבה אקסטטיבית גדולה – ונבלעים גם שם. שולח עוד אנשים, ועוד אנשים, וכולם נבלעים

במסיבה הזו. שאול ממשיך להתעקש ומחליט ללכת בכבודו ובעצמו. יש כאן גם מספר מדורג, שלוש ועוד אחד. שלוש פעמים שנשלחים שליחים, ובפעם הרביעית שאול הולך. שמים על זה דגש.

שאול הולך, ומגיע גם לאיזור ההתנבאות. הוא מסיר את בגדיו, רוקד ערום, ונופל. במובנים מסוימים אפשר לומר שהמצב שלו יותר גרוע מאלה שקדמו לו. כתוב לנו "גם הוא" פשט בגדיו, והנה קיבלנו נתון נוסף. לא רק הוא הסיר את בגדיו. מדובר כאן, בבושה לשאול. בגד זה כבוד האדם, ואדם חסר לבוש הוא אדם שצריך להתבייש. מיד אחרי המסיבה שאול נופל, ודוד בורח. הוא מבין ששמואל לא יכול להגן על דוד – שהוא לא יכול כל יום לארגן מסיבות אקסטטיות, ועל כן אין בכך הגנה תמידית, אלא חד פעמית.

נשים לב לתמונה הבאה: שאול מגיע לפני שמואל עירום כולו, גם במשמעות בפועל הוא ערום בגלל המסיבה שבה הוא לקח חלק, וגם הוא עירום מבחינה ספרותית כי הוא גם לא לבוש בבגדי מלכות. יש כאן רעיון ספרותי ששאול לא מופיע בפני שמואל בבגדי מלכות – כי אין הוא יכול לעשות זאת מולו. מבחינתו של שמואל, שאול כבר איננו מלך.

"הגם שאול בנביאים?" המילה כאן – הגם – היא מילת תמיהה. איך יכול להיות? לא הבנו איך אתה קשור לכאן? זאת שאלת תמיהה, עם טון עדין. יש פרשנים שמציעים שנביאים היו משוגעים, מטורפים, והשאלה כאן היא מתריסה, הרבה יותר בוטה, כלפי המלך שאול! זה לא מתאים, הגם שאול בנביאים!?

- אפיזודה: נביא הוא גם משוגע, אז מה? (לפתוח מלכים ב', פרק ט') – אנחנו מתייחסים לנביאים ומכבדים את אשר הם אומרים למרות שהם לבושים או לא לבושים, שמים פרטים פולחניים על עצמם, נכנסים לאקסטזות, וכו' וכו'.

גם לציטוט הזה, של "הגם שאול בנביאים" ניתן לראות ביסוס בפרק ט' פסוק י"א. פרשני המקרא הדיאכרוניים, הקלאסיים, יגידו שמדובר בשתי מסורות. ראינו בשמואל א' עוד כמה מקרים כאלה. שתי מפגשים דומים של דוד עם שאול, שתי פעמים ששאול זורק חנית על דוד, והנה שתי מקרים ששואלים אם "הגם שאול בנביאים". החוקרים בגישה הספרותית טוענים שיש פה סיטואציה מקבילה, והיא בבחינת סגירת מעגל. נשווה בין שני המקרים האלה:

פרק י"ט – הגם שאול בנביאים!?	פרק י" – הגם שאול בנביאים!?
כאן זה נעשה במתח מול גזירת הנביא. הוא מפר את ההדחה שלו, את הבחירה של הנביא בדוד.	כאן זה בהוראת שמואל הנביא. כאן יש מטרה, הכנת שאול למלוכה. שיחוש את אלוהים קרוב אליו.
שמואל נוכח בסצנה	תמונה של השתלבות, ששאול ילך למקום אחר ללא שמואל.
קריסת שאול - השפלתו	
נסחף. הוא בא להתנגד, אבל לא מצליח. כישלון נוסף.	

כל התמונה בפרק י"ט היא הרבה יותר קשר מזו של פרק י". יש פה יחס שלילי של המספר לאירוע. לפי הפירוש הזה, המשפט "הגם שאול בנביאים!?" צריך להיות מפורש אחרת בכל פרק. ביי"ט, זה נאמר בטון של השפלה ובבוטה כלפיו של שאול. ובפרק י', שאול עדיין לא מכובד. לא מדובר כאן על השפלה, אלא על זרות מסוימת. אין כאן לא טוב ולא רע, אלא על הפתעה כלשהי.

יש לנו כאן סגירת מעגל כלשהי, בין עליית שאול (בי') לבין נפילת שאול (יי"ט). מדובר באותה תמונה, אבל הפעם היא אחרת, עם פער כלשהו.

מובל תהליך מסוים באיך ששאול מנסה להרוג את דוד:

1. שאול מבקש בגלוי שיהרגו את דוד
2. זורק חנית בעצמו במכוון על דוד
3. שולח שליחים לתפוס ולהמית את דוד
4. שולח שליחים והולך בעצמו לתפוס את דוד המצוי אצל שמואל